

Ettxalarren, 2007ko apirilaren 19an eta 20an

Andres Urrutia, euskaltzainburua
Beñat Oihartzabal, euskaltzainburuordea
Xabier Kintana, idazkaria
Jose Luis Lizundia, diruzaina
Henrike Knörr, *Iker* sailburua
Andres Iñigo, *Jagon* sailburua
Aurelia Arkotxa
Adolfo Arejita
Miren Azkarate, (ostegunean)
Jean-Louis Davant, (ostiralean)
Jean Haritschelhar
Emile Larre, (ostiralean)
Txomin Peillen
Andoni Sagarna
Patxi Salaberri
Ana Toledo
Piarres Xarritton (ostiralean)
eta Mikel Zalvide euskaltzainak.

Pello Telleria, idazkariordea, Juan Jose Zearreta kudeatzailea, Jose Antonio Adu-
riz eta Mikel Gorrotxategi, zegozkien
gaietan.

ongietorria eman dio eta izendapenagatik zorionak agertu ere bai, berarengandik Eus-
kaltzaindiak asko espero duela adieraziz.

Ondoren, euskaltzainburuak ondoko oharrak egin ditu: Osoko Batzarraren eta
Barne Jardunaldien jardupidea, ordutegia eta programa laburki azaldu, eta euskaltzai-
nentzako ostatuaren kokalekua non den jakinarazi.

2. Aurreko akta onartzea. Aurreko batzarraren akta ontzat eman da, Txomin
Peillenen ohar batekin, martxoaren 17ko bilkuran bere ezin etorria azaldu beharra da-
goela gogoratuz.

3. Hizkuntza-gaiak

**3.1. Onomastika: Nafarroako izendegia 3. zerrenda (Iruñeko merindadeko
hegoaldea) onartzea:** Andres Iñigok azaldu duenez, zerrenda horri buruz ez da oha-
rrik bat ere jaso. Beraz, ontzat eman da.

**3.2. Onomastika: Nafarroako izendegia: 4. zerrenda (Zangozako merinda-
deko iparraldea) aurkeztea.** Andres Iñigok zerrenda hori aurkeztu eta hor ageri diren

Ezin etorriak eta ahalak: Adolfo Areji-
tak, etorri bitartean, ahala Jose Luis Li-
zundiari; Miren Azkaratek, ahala Beñat
Oihartzabali; Patxi Goenagak, ahala Be-
ñat Oihartzabali; Jose Irazuk, ahala An-
dres Urrutiari. Pello Salaburuk, ahala
Miren Azkarateri, eta, ez dagoenean,
Jean Haritschelharri edo Beñat Oihar-
tzabali; Patxi Zabaletak, ahala, Andres
Iñigori.

Henrike Knörrek berandu etorriko dela
adierazi du. Jean Haritschelharrek Piarres
Xarrittonen ostegunerako ezin etorria
adierazi du.

Batzarra arratsaldeko 17,30etan hasi da
Ettxalarko Kultura Etxean, ezkerreko zu-
tabean ageri diren euskaltzainak eta ber-
tan direla.

1. Ahoz esateko oharrak. Andres Urru-
tiak Aurelia Arkotxa euskaltzain berriari

aldaketak, berrikuntzak eta zuzenketak azaldu ditu, batez ere *abaurrear*, *Orbaizeta*, *Arztibar*, *Eguesibar*, *Lizoainibar*, *Jaurrieta*, *Otsagabia* izenei buruz. Oharrak egiteko epea maiatzaren 15era artekoa izanen da.

3.3. Aranatz / Arantza toponimoari buruzko azalpena. Miren Azkarateren oharri erantzunez, Andres Iñigok aldaketaren zergatia azaldu du. Miren Azkaratek esan duenez, kontuz ibili behar da jada *Arantza* izen hori ofizialki onartua denez gero, era horretako aldaketek kostu soziala daukatelako. Jose Luis Lizundiak eta Mikel Zalbidetik ere iritzi berekoak direla adierazi dute. Patxi Salaberrik argitu duenez, berrikusketan honetarako, datu hobek eta oinarrituagoak eduki dira kontuan, Euskaltzaindiak aurreko iritziak, bere kasuan, zuzentzeko. Eztabaida luzearen ondoren, botoetara joanda, *Arantza* eta *aranaztar* uztea erabaki da.

3.4. Hiztegi Batua: «E» letrako zerrendari egindako oharra aztertu eta erabakitzea. Pello Salaburu batzordeburuaren ezin etorriaz, Jose Antonio Adurizen zuzendaritzapean, *eklosionatu*-tik *ele-edertasun*-rainoko hitzak ikusi, eztabaidatu eta onartu egin dira.

Bilkura arratseko 20,15ean eten da.

* * *

2007ko apirilaren 20an (ostirala), goizeko 9,30etan batzarrari berriro ekin zaio.

Miren Azkaratek bere ahala Beñat Oihartzabali uzten dio; Adolfo Arejitak, etorri artean, Jose Luis Lizundiari.

Hiztegi Batua (segida): «E» letrako zerrendari egindako oharra aztertu eta erabakitzea. Jose Antonio Adurizen zuzendaritzapean, *elekari*-tik *eltzar*-erainoko hitzak ikusi, eztabaidatu eta onartu dira. Aurreko bilkuran aztergai utziriko *eiherald* eta *ehoard* ere onartu dira, Xarritonek eta Lizundiak hala eskaturik.

4. Esku artekoak. Euskaltzainburuak ondokoen berri eman du:

4.1. Erdal Letren Sariak: Espainiako Kultura Ministerioak aurtengo literatura sarietarako egin duen epaimahaikide-eskariari erantzunez, Euskaltzaindiak, Literatura Ikerketa batzordea entzun eta gero, ordezkari hauek izendatzea erabaki du:

Premio Nacional de las Letras Españolas: *Aurelia Arkotxa*

Premio Nacional de Literatura (Poesía): *Jon Kortazar*

Premio Nacional de Literatura (Narratiba): *Ur Apalategi*

Premio Nacional de Literatura (Saioa): *Lourdes Otaegi*

Premio Nacional de Literatura (Literatura Dramatikoa): *Sebastian García*

Premio Nacional de Literatura Infantil y Juvenil: *Miguel Asiain*

Premio Nacional de la Mejor Traducción y P.N. a la Obra de un Traductor: *An-doni Sagarna*

4.2. Euskaldun unibertsala. Eusko Jaurlaritzaren eta Euskadiko Kutxaren Euskal Herritar Unibertsala sarirako inoren izenik aurkeztu ez denez, aurtengoa Euskaltzaindiak ez du kandidaturik proposatu.

4.3. Nafarroako Gobernuarekiko protokoloa. Andres Urrutiak Euskaltzaindiak Nafar Gobernuarekin aurtengo hitzarmen-protokoloa apirilaren 16an sinatu duela adierazi du.

4.4. Euskaltzaindiaren maiatzeko batzarra. Maiatzeko osoko batzarra, 31n (osteguna) arratsaldean hasiko da. Hurrengo egunean, ostiral goizean, Hiztegi Batuko hitzen eztabaidarekin segitzeko aukera izanen da. Larunbat goizean, aldiz, Gipuzkoako Diputazioaren foru-jauregian Mikel Zalbideren sarrera-hitzaldia izanen da. Hotelak eta erreserbatzeko, euskaltzainei aurretik abisatzeko eskatu zaie.

4.5. Euskaltzain berrien kandidaturak. Bi proposamen jaso dira.

Lehena, 27. zenbakirako, Patxi Zabaletak, Patxi Salaberrik eta Andres Iñigok sinatua, *Sagrario Aleman Astiz* andrearen alde.

Bigarrena, 28.erako, *Joseba Lakarra Andrinua* jaunaren alde, Jose Antonio Aranak, Xabier Kintanak eta Jose Luis Lizundiak proposatua.

Batzarra 14:00etan amaitu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria

XV. BARNE JARDUNALDIEN EGITARAUA

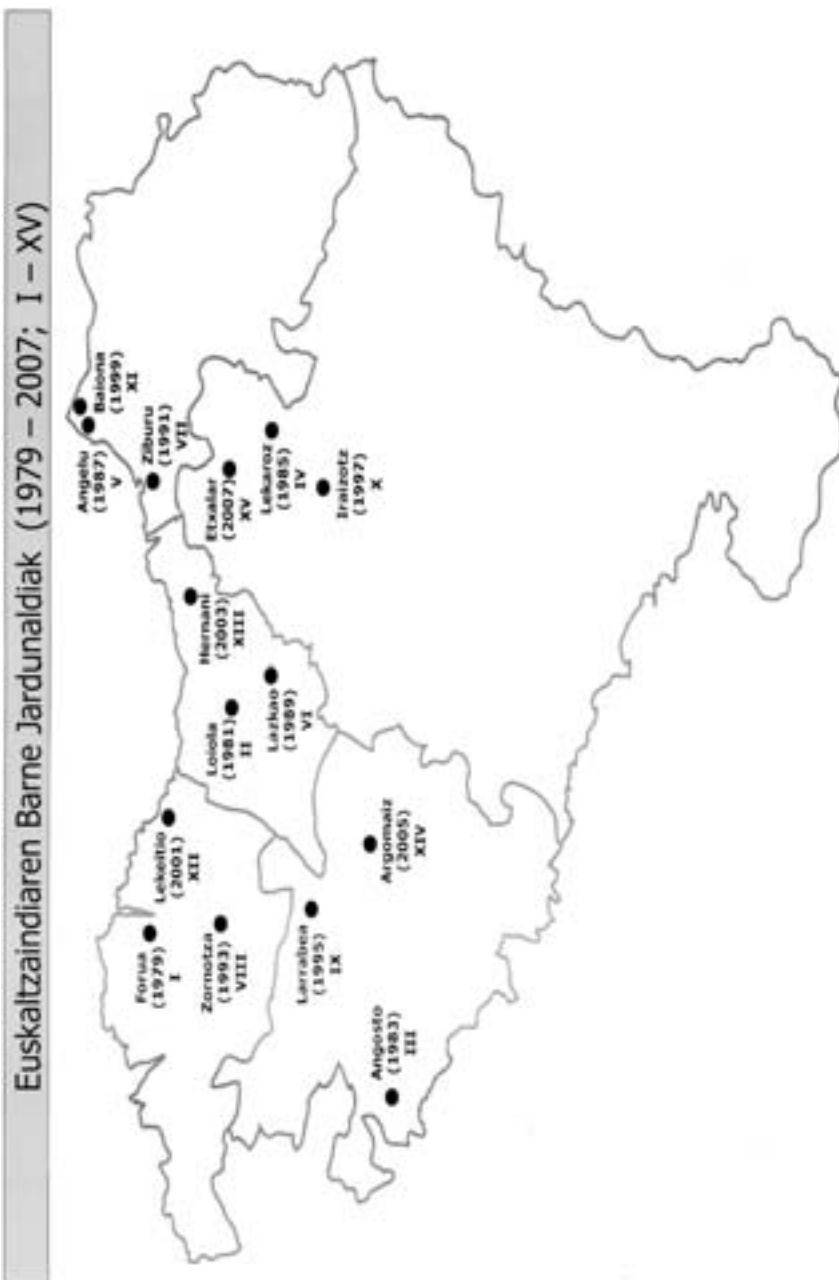
ETXALAR (Kultura Etxea)

Apirilaren 20a, ostirala

- 16:00etan Euskaltzainburuaren sarrera txostena.
- 16:45ean a) Aribideko egitasmoei buruzko errendapenak eta 2007-2008rako jarraipena.
- Ibon Sarasola: Euskaltzaindiaren hiztegia.
 - Pello Salaburu: EGO (Euskal Gramatika Orokorra).
 - Andres Iñigo: ECO (Euskal Corpus Onomastikoa).
- b) Henrike Knörr eta Jose Luis Lizundia: Euskaltzaindiaren XVI. Biltzarra.

Apirilaren 21a, larunbata

- 9:30ean Egitasmo berrien aurkezpenak:
- Andoni Sagarna: «Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologiak eta Euskaltzaindiaren edukiak».
 - Joseba Intxausti: «*Joanes Etxeberri* Egitasmoa (2007-2008): Euskararen Historia Sozialerako (EHS) Proiektua».
 - Adolfo Arejita: «Ahozkotasunaren ondarea».
 - Xabier Kintana: «Zientzia eta teknologia Hiztegi Batuan».
- 12:00etan XV. Barne Jardunaldien amaiera.

Ettxalarren, 2007ko apirilaren 20an eta 21ean

XV. Barne Jardunaldien agiria

Andres Urrutia, euskaltzainburua
Beñat Oihartzabal, euskaltzainburuordea (larunbatean)
Xabier Kintana, idazkaria
Jose Luis Lizundia, diruzaina
Henrike Knörr, *Iker* sailburua
Andres Iñigo, *Jagon* sailburua
Adolfo Arejita
Aurelia Arkotxa (larunbatean)
Jean-Louis Davant
Jean Haritschelhar (ostiralean)
Emile Larre
Txomin Peillen
Andoni Sagarna
Patxi Salaberri
Pello Salaburu (ostiralean)
Ibon Sarasola (ostiralean)
Ana Toledo
Piarres Xarritton (ostiralean)
Mikel Zalbide euskaltzain osoak eta Joseba Intxausti, ohorezko euskaltzaina (larunbatean).
Pello Telleria, idazkariordea eta Juan Jose Zearreta kudeatzailea, zegozkien gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Patxi Goenagak, ahala Beñat Oihartzabali; Jose Irazuk, ahala Andres Urrutiari; Pello Salaburuk, ahala Miren Azkarateri, eta, ez balego, Jean Haritschelharri edo B. Oihartzabali; Patxi Zabaletak, ahala, Andres Iñigori.

Batzarra arratsaldeko 16,00etan hasi da Ettxalarko Kultura Etxean, ezkerreko zutabearen ageri diren euskaltzainak eta bertan direla.

1. Jardunaldien sarrera

Euskaltzainburuak, laburki, XV. Barne Jardunaldien ibilbidea azaldu du, sarreratxostena irakurriz.

J. Haritschelharrek fundazioaren egoeraz galdetu du. A. Urrutiak ahal delarik, hurrengo bi urteotan gauzatu nahi lukeela erantzun dio.

J. Haritschelharrek M. Azkarateri eta J. J. Gonzalez de Txabarriri esker izandako hitzarmen hobea azpimarratu du. A. Urrutiak, kideetasun giro hori baietsi eta,

horiez gainera, Bizkaiko Foru Diputazioaren jarrera ona ere gogoratu du, eta gainerako agintari publikoen (Arabako Foru Aldundiaren, Madrileko Gobernuaren eta Euskalaren Erakunde Publikoaren) eta hainbat pertsona pribaturena ere bai.

Ondoren, P. Xarrittonek hitza hartu eta Euskaltzainburuak txostenean aipatu dituen zenbait gairi buruzko iritzia eman du. A. Urrutia euskaltzainburuak puntuz puntu erantzun dio X. Xarritoni aipatu dituen gaietan.

2. Aribideko egitasmoen buruzko errendapenak eta 2007-2008rako jarraipena.

2.1. Euskaltzaindiaren Hiztegia. Gai honetaz I. Sarasolak prestatuturiko txostena banatu ondoren, egileak hau azaldu du: lehenengo eta behin, hiztegia antolatzeke eraz gogoeta orokorra egin du, hitzen definizioa eta erabilera moduak (joskeran batik bat) azalduz.

Lan egiteko darabilen sisteman aurkituriko eragozpen teknikoak aipatu ditu. Gramatikazko zenbait puntu erabakitze lan-batzorde bat eratzea beharrezkoa dakusa. Hori dela eta, P. Salaburuk eta A. Arejitak komentario batzuk egin dituzte, eta A. Sagarnak sistema informatiko ezberdinen on-gaitzak azaldu ditu. Hiztegiaren eta informatikariaren arteko harremanak sendotu eta argitu beharra nabarmendu da.

X. Kintanak hitzak definitzeko prozedura-formularioaz galdetu du, aldez aurretik adostekoa. A. Urrutiak eta J. L. Lizundiak erantzun diote ordezkari talde bat prestatu beharra dagoela, lan horretan laguntzeko. Egileak egindako eskariak eta euskaltzainen beste laguntza-proposamenak ontzat eman dira.

2.2. Euskal Gramatika Orokorra (EGO). P. Salaburuk EGO proiektua zertan den, idatzirik banatu ondoren, irakurri du. Hasteko, inguruko beste hizkuntzen gramatika ereduak aipatu ditu, nahi dugun gramatikak nolakoa izan beharko lukeen galdetuz. Ondoren, 2005etik gaur arte egindako lana, aurkituriko laguntzak eta izandako oztipoak aipatu ditu.

Andres Urrutiak erantzun dio Euskaltzaindiaren zuzendaritza oztipoak gainditzen laguntzeko prest dagoela, beti ere barne-ibilbideari dagokiona betez. Eginiko lana onetsi da.

2.3. Euskal Corpus Onomastikoa (ECO). A. Iñigok ECOren azalpena eta kontu errendapena banatu eta pantailan azaldu du, bai lan-prozedurak eta bai urtez urteko lan xehatua eskainiz. A. Sagarnak Gipuzkoako Diputazioarekin harremanetan jarri ote diren galdetu du. Baietz erantzun dio. M. Zalbidek ere toponimoen datazioaz galdetu dio. Lana ontzat eman da.

2.4. Euskaltzaindiaren XVI. Biltzarra. H. Knörrek eta J. L. Lizundiak 2008an Iruñean antolatzekeotan den Euskaltzaindiaren XVI. Biltzarraz txosten bana aurkeztu eta azaldu dute, «Pirinioak: hizkuntzak eta literaturak» izenaz. Biltzar horretan ukituko litatekeen gai nagusiak, hizlariak eta partaideak xeheki azaldu dituzte. Ontzat eman da.

Bilkura 20:00etan amaitu da.

* * *

2007ko apirilaren 21ean, larunbatean, Etxalarren, leku berean ekitaldiari segida eman zaio, goizeko 9,30etan hasita.

3. Egitasmo berrien aurkezpenak

3.1. Informazioaren eta Komunikazioaren Teknologia eta Euskaltzaindiaren edukiak (IKT). Andoni Sagarnak bere txostena banatu eta irakurri du. Hor Euskaltzaindiak bere ikerketak egin eta arauak emateko behar dituen testu-corpusak antolatzeke premia azpimarratu du, horren ondoan, informatikaren baliabide berriekin emaitza horiek gizarteratzeko. Holako proiektua gauzatzeko plana ere aurkeztu du .

Tx. Peillenek, xehetasun batzuei buruz egindako galderei ere erantzun die Sagarnak. Ondoren, J. L. Lizundia, B. Oiharzabal, A. Arejita eta A. Urrutia mintzatu dira Euskaltzaindiaren corpusez eta lanez jabetasuna gordetzeko eta horren ondarearen gozamenaz gizarteratzeko garrantziaz. Hori bideratu eta jagoteko marko juridikoa erabakitzekoaz nork bere iritzia eman du.

IKT proiektua ontzat eman da.

3.2. Joanes Etxeberri Egitasmoa (2007-2008): Euskararen historia sozialerako proiektua (EHS). Joseba Intxaustik, berak prestaturiko txostena banatu eta azaldu du. Hor hizkuntzaren historia soziala ikertu eta idazteko asmoa agertzen da, munduan zehar arlo horretan ikuspegi ezberdinetatik egindako obra aberats eta interesgarriak aipatuz. Euskal arloan lan egiteko prozedura ere iradoki du.

Bibliografiari dagokionez, Tx. Peillenek euskararen irakaskuntzaz frantsesez egindako tesina interesgarri eta argitaratu gabe baten berri eman du, lan horretarako kontuan hartzekoa. J. L. Lizundiak irakaskuntzaz gainera administrazio-legeez ere arduratzeak daukan garrantziaz hitz egin du. A. Arkotxak bibliografia gehitzeko datu batzuk eman ditu aurreko mendeetan Frantziako hizkuntzen egoera zertan zen jakiteko baliagarriak. J. L. Davantek euskarari buruz oraindik batzuek errepikatzen dituzten dogma batzuk salatu ditu, zoritxarrez antzinateaz dagoen daturik ezaz baliaturik.

EHS proiektua onartu da.

3.3. Ahozkotasunaren ondarea. Adolfo Arejitak prestaturiko txostena banatu eta azaldu du. H. Knörrek presa handiko lana deritzo lan horri, informatzaileak adinagatik desagertu baino lehen bildu beharrekoa. Eskuratu nahi diren elkarrizketa horietan, X. Kintanak haurren jolasak eta kantuak, janzteko ohiturak, gazteen arteko harremanak, etab. ere kontuan hartu beharko lirakeela gogorarazi du. J. L. Lizundiak lanbide tradizionalen eta hirietako euskararen berri ere jasotzea eskatu du. Ontzat eman da, eta hurrengoan lan egiteko prozedura xehekiago ekartzea eskatu zaio A. Arejitari.

3.4. Zientzia eta teknologia Hiztegi Batuan. X. Kintanak gai honetaz txosten bat prestatu du, bilkuran banatua. Hor Euskaltzaindiaren Hiztegi Batua espezialitateetako lexiko bereziaz osatu eta aberasteko premiaz mintzatzen da, zientzia, teknika eta irakaskuntzako oinarritzko eta maila ertaineko hitzak biltzeko. Horretarako, Euskaltzaindiak lehendik jada onartu zuen bideari jarraitu, batzorde bat eratu eta prozedura bat proposatu du. M. Zalbidek Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailean egiten diharduten lana azaldu du eta batzorde horrekin harremanetan egotea komeni dela. Txostengileak ongi iritzi dio. Batzorde hori ibilian jartzea ere ontzat eman da.

4. XV. Barne Jardunaldien amaiera.

Amaitzeko, euskaltzainburuak txostengile eta partaideei eskerrak eman dizkie orain arte egindako lanagatik eta hemendik aurrerako asmo berrietarako laguntza eskaini ere bai.

XV. Barne Jardunaldien lan-bilkura eguerdiko 12etan amaitu da.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria

AGERIKO BILKURA

Etxalar, 2007-IV-21

Apirilaren 21ean, Etxalarko Udalarekin batera, Euskaltzaindiak ageriko bilkura egin du Nafarroako herri horretan, bertako bi euskaltzain urgazleren omenez: Teodoro Arburua eta Eusebio Etxalarkoa. Horrezaz gain, Bortzirietako hizkera ere hizpide izan da gaurko bilkuran. Eguerdiko 12,30etatik 14,00etara izan da bilkura, Kultura Etxean.

Bildu dira:

- Andres Urrutia, euskaltzainburua; Beñat Oihartzabal, buruordea; Xabier Kintana, idazkaria; Jose Luis Lizundia, diruzaina; Henrike Knörr, *Iker* sailburua; Andres Iñigo, *Jagon* sailburua eta Adolfo Arejita, Jean-Louis Davant, Emile Larre, Txomin Peillen, Andoni Sagarna, Ana Toledo eta Mikel Zalbide euskaltzain osoak.
- Pello Apezetxea eta Joseba Intxausti ohorezko euskaltzainak.
- Euskaltzain urgazleak: Pakita Arregi, Jose Maria Etxebarria, Patxi Iñigo, Pruden Gartzia, Pello Telleria eta Juan Jose Zearreta. Ezin etorria adierazi dute Paula Casares, Paskual Rekalde eta Xabier Erdoziak.
- Amaia Okariz eta Gema Insausti Euskaltzaindiko langileak.

Patxiku Irisarri alkateak ongietorria eman die euskaltzainei eta bertaratu diren herritarrei. Ondoren, Euskaltzainburuak eskerrak eman dizkio alkateari, emandako laguntzagatik; Euskaltzaindia apirilaren 19tik 21era egon da Etxalarren, Kultura Etxean, hileko batzarra, XV. Barne Jardunaldiak eta Ageriko Bilkura egiteko.

Ondoren, bi hizlarik parte hartu dute: Pello Apezetxeak eta Patxi Iñigok.

Teodoro Arburua eta Etxalarko Eusebio

Teodoro Arburua eta Eusebio de Etxalar euskaltzale etxalartarren bizitzak izan ditu hizpide Pello Apezetxea ohorezko euskaltzainak bere mintzaldian. Biak Etxalar-koak, biak euskaltzain urgazle –Euskaltzaindia sortu zen urte berean izendatuak, 1919ko urriaren 26an– biak euskaltzaleak, baina modu berean biak ia ezezagunak.

Teodoro Arburua Etxalarren jaio zen, 1876ko azaroan. 1936ra arte Etxalarko apaiza izan zen eta, 1936ko abuztuan, gerra zela-eta Etxalartik kanporatua izan zen, beste hainbat apaiz bezala. 1941eko martxoan Etxalarren ageri da berriz ere, parrokiako apaiz

laguntzaile, gerra aitzineko urteetan bezala. Hemen hil zen 1942ko otsailaren 11n, 66 urte zituela.

Apeztearen hitzetan Arburua euskaltzale sutsua izan zen: «Euskararen eta euskal kulturaren kontzientzia izan eta horren arabera jokatu zuena. Euskaraz bizi eta ukitzen zuen guztiari euskal hatsa ematen ziona. Gaur egun arte –gaineratu du ohorezko euskaltzainak– bere etxean kontserbatu diren gutun, ohar, abisu paper denak euskaraz daude. Elizkizun eta katekesiaz gain, kantu eta antzerki lanak ere euskaraz egin zituen».

Besteak beste, *Euskal-Esnalea*, *La Tradición navarra* edota *La voz de Navarra* agerkarietan idatzi zuen. Toponimia arloa ere landu zuen eta, 1915ean Iruñeko Udalak sari bat eman zion Etxalarko toponimiari buruz egindako ikerketarengatik. 1926an, Euskararen Adiskideak elkarteak ere saritu zuen, Nafarroako herri istorioez idatzitako lan batengatik.

Eusebi Etxalarkoa, –horixe baitzen euskaraz idazten zuenean erabiltzen zuen izena– 1874ko abenduan jaio zen. Erlijosoko kaputxinoa izan zen eta apaiztu ostean, Leharozen izan zen irakasle eta predikari, eta bertan hil zen 1956an, 82 urte zituela.

Apeztearen esanetan, Teologia eta Historiaz gain, Ekialdeko hizkuntzak ikasteari gogotsu ekin zion, hebreera batez ere, «Bibliako Itun Zaharreko hizkuntza zelako-edo. Hizkuntza horiek jakiteak eman zion historia eta arte arloetan jakitatea aberasteko ahalbidea. Adibide bat Erdiaroko kutxatila arabiarrari buruzkoa da, Iruñeko katedralean dagoena: Abdelmelik-en kutxa, hain zuzen. Horrek duen inskripzioa oraindik XX. mendean ongi ulertu gabea zegoen, Etxalarko Eusebiok begiratu zuen arte. Bere interpretazioa egokia zela-eta goraiptua izan zen *Boletín de la Comisión de Monumentos histórico-artísticos*»en.

Bere lanen artean, hauek dira aipagarriak: *Voces Vascas en los Fueros de Navarra* –Nafarroako Foruen testuaren hitzak argitu eta zuzendu zituen, baita bere esanahia azaldu ere–, *Palabras vascas en monumentos romanos, Disertación sobre el análisis e interpretación de los nombres toponímicos vascos* (Altadilen *Geografía General del País Vasco* argitalpenean), *Asmakeria*. Arburuak bezala, Eusebi Etxalarkoak ere hainbat gutun idatzi zion Julio Urkixori.

Bortzirietako hizkera

«Bortzirietako hizkeraren zenbait berezitasun gaurko gazteen mintzairan» izan da Patxi Iñigo euskaltzain urgazleak jorratu duen gaia. Adibide gisa, kasu zehatzak aipatu ditu Iñigok, berari Bortzirietako hizkeran nabarmenak iruditzen zaizkionak alegia, eta horietatik zein ari diren gutika-gutika desagertzen, aldatzen eta zein diren indarrean dirautenak nabarmendu du.

Mintzaldiaren abiapuntua hauxe izan da: Bortzirietako hizkerak izan dituen –eta helduen artean barra-barra entzuten diren– zenbait berezitasun gero eta gutxiago aditzen dira gaurko gazteen eta haurren hizkeran. «Lehen –esan du– euskara ahoz aho ikasten zen eta bertako hizkeraren berezitasunak hobeki igarotzen ziren gurasoengandik seme-alabetara edo lagunetatik lagunetara. Gaur batzuek –Beran erraterako gehienek– eskolan ere ikasten dute euskara, eta haur guztiek eskolan lantzen dute; horre-

taz gainera, lehen ez bezala, hedabideetan euskaraz entzuten edota irakurtzen dute. Eta, eskolak bereziki, izugarrizko mesedea egin dio euskarari. Baina onurarekin batera hutsune batzuk ere ekarri dizkio eta horietako bat bertako berezitasun batzuk galdu izana.»

Ildo horretatik, bokalismoa, aferesia, kontsonantismoa, erlatiboak, denborazko perpausak, azentua eta esapideak edo erranerak erreparatu ditu, besteak beste, Patxi Iñigo euskaltzain urgazleak.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria